

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 20

SAYI: 232

MART 2022

ERGÜN: "EMEKLİ SOSYAL YARDIM YAPILMASINI BEKLİYOR..."

Devamı 2. sayfada

- TÜİK GÜVEN VERMİYOR...

- EMEKLİ ZAMLARI 3 AYDA ERİDİ...

- EMEKLİ SOSYAL YARDIM YAPILMASINI BEKLİYOR...

TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün, TÜİK'in güven vermeyen enflasyon rakamlarına rağmen, emekli zamlarının 3 ay içinde eridiğine dikkat çekerek şunları söyledi:

"Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan, Mart 2022 ayına ilişkin tüketici fiyat artışlarının, çarşı-pazar ile uyumlu olmadığı, bir kez daha net bir şekilde görülmüştür. Emeklinin ve çalışanların ücretlerinin belirlenmesinde tek yetkili olan Türkiye İstatistik Kurumu, emekli aylıklarının erimesinde de tek sorumlu olmaktadır.

TÜED BAŞKANLAR KURULU EN DÜŞÜK EMEKLİ AYLIĞININ ASGARİ ÜCRETE EŞİTLENMESİNİ İSTEDİ...

Devamı 4. sayfada

11 Mart 2022 tarihinde Genel Merkezimizde toplanan Başkanlar Kurulumuz; Dünya'da ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri masaya yatırarak, giderek artan ekonomik baskıların emekliler üzerinde yarattığı olumsuz etkileri değerlendirdi.

TARIM ÜRETİMİNİN YAŞAM KOŞULLARINA ETKİSİ

Türkiye, kendi kendini besleyen bir ülke olma özelliğini korumadığı sürece, ithalat yoluyla fiyat artışları ile mücadele edilemeyeceği gerçeğini artık görmelidir. Üretim maliyetlerinin artması karşısında tarım kesimine verilen teşvikler yetersiz kalmış, üretim azalınca ithalat yapılması, döviz kaybı ile birlikte kendi üretimimize ve istihdamımıza da büyük zarar vermektedir.

Dünyada, gıdaya erişimde büyük zorluklar yaşanmaktadır. Dünyanın en verimli toprağına sahip olan ülkemizin tarım politikası yeniden ele alınmalıdır. Her karış toprağımızın ekilmesi talep edilirken, maliyetlerin düşürülmesi ve teşviklerin doğru kullanılması yoluna gidilmelidir. Mazot, gübre, ilaç ve elektrik fiyatlarındaki yüksek artışlar, çiftçilerimizi ekemez duruma getirme riski ile karşı karşıya bırakmıştır.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

TARIM ÜRETİMİNİN YAŞAM KOŞULLARINA ETKİSİ

Her ilin tarım planlamasına ihtiyaç vardır. Genel teşvik yerine ekilen ürünlerin maliyetleri üzerinden planlama yapılmalı ve destek verilmelidir. Tarıma verilen destekler yetersiz kalınca, sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı olmadan çalışanların emeklilik hakları da sağlanamadığından, tarım üretiminden çekilen yüz binlerce insanımız şehirlere göç etmiştir.

1984 yılından itibaren yürürlükte olan tarım kesiminde çalışanların sosyal güvenliklerini düzenleyen 2925 ve 2926 sayılı Kanunlar iyi yönetilmemiş ve fırsata dönüştürülemedi. Tarım sigortası haklarını düzenleyen 2925 sayılı Kanun'un 32. maddesi gereğince alınacak prim ve yapılacak yardımların hesabında esas tutulacak gün sayısı, primi ödenmiş her ay için on beş, ayın on altısından itibaren tam ay gibi getirilen teşvikten yararlananların sayısı sınırlı kalmıştır.

2926 sayılı Tarım Bağ-Kur sigortalıları da hedeflerin çok gerisinde kalmıştır. Bu kapsamda olanların prim borcu artınca, 1994 yılından itibaren çiftçilerin sattıkları ürün bedellerinden yüzde 1 tevkifat yapılmaya başlanmıştır. Kendi isteği ile prim ödeme kültürümüz zayıf kalınca, geleceğimiz olan emeklilik gibi kutsal bir hakka erişimde sınırlı olmuştur. Yaşlılık döneminin en büyük koruması olan sosyal güvenliğin iyi yönetilmemesinden toplumumuz büyük zarar görmüştür.

Emeklilik sistemimizin sürekli değişmesi, sorunları da artıran bir yapıyı getirmiş; emekli aylığına hak kazanma koşullarında ve aylıkların hesaplanmasında eşitlik ilkesi korunamamıştır.

1 Ekim 2008 itibariyle yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 2925 ve 2926 sayılı Kanunların yürürlükten kaldırılmasıyla birlikte, tarım kesiminde çalışanların aleyhine olan bir değişiklik öngörülmüştür. 1 Mayıs 2008 öncesi tescilleri yapılmış olan tarım sigortası prim ödeme gün sayısı 3600 iken, 1 Mayıs 2008 sonrası ilk defa tescilleri yapılan tarım sigortalıları için prim ödeme gün sayısının 7200'e yükseltilmesi, tarımda sigortalı olmayı zorlaştırmıştır. Tarıma teşvik verilmesi gerekirken ceza verilmesi anlamına gelen bu değişikliğin yeniden ele alınması ve 3600 günün tarım sigortalıları için korunması gerekir.

Tarım desteğinin kapsamında sigorta teşviki yer alırsa, üreten ve tüketen de korunmuş olur. Bu gerçeğin dikkate alınması ve tarımsal üretim yapan insanların

sosyal güvenlik haklarına erişimi teşvik edecek bir sistemin yeniden kurulmasında yarar vardır. Tarım ürünleri için ithalata verilen dövizlerin yüzde 10'unun sigorta teşviklerine ayrılması durumunda, tarımsal ihracatında artacağı gerçeğini ülkeyi yönetenlerin bilmesi gerekir.

Emekli Aylıklarının Alım Gücü Azaldı

Son altı aydır yapılan yüksek oranlı zamlar, emekli aylıkları yetersiz kalan emeklilerimizin yaşam koşulları ağırlaştırmıştır. Ekmek, çay, süt ve süt ürünleri ile baklagiller, patates, soğan, ıspanak, pırasa gibi her mutfakta olması gereken ürünlere erişimde yaşanan zorluklar, beslenme sorununu da beraberinde getirmiştir.

Emekli aylıklarının giderek azalması karşısında 2019 yılından itibaren getirilen en az aylık ödemesi, 2022 yılında 2.500 TL olarak belirlenmiştir. Asgari ücretin yüzde 58'ine denk gelen en az aylık ödemesi ile 2000'li yılların başında ödenen asgari emekli aylığı kıyaslandığında, emekli aylıklarındaki kayıpların büyüklüğü net bir şekilde görülmektedir. 2003 yılı başında net asgari ücret 225,9 TL iken, aynı dönemde asgari emekli aylığı 332 TL olarak ödeniyordu. 2022 yılında net asgari ücret 4.253 TL olarak belirlenmiş, asgari emekli aylığı ise, 2.500 TL olarak ödenmektedir. Giderleri kısan bir mevzuat değişikliği, emeklileri yoksullaştıran bir etki yapmıştır. Sosyal devlet ve sosyal güvenlik sistemimiz, kutsal bir hak olan emekliliği tam olarak korumadığından, ülkeyi yönetenler ve yönetmeye talip olanlar kartopu gibi büyüyen emekli aylıklarındaki kayıplara çözüm getirmelidir.

2000 öncesi dönemde uygulanan alt sınır emekli aylığı bağlama oranının yüzde 70'den yüzde 35'e düşürülmesi, özellikle de asgari ücretle çalışanların emekli aylıklarında kayıpları artırmıştır. En az aylık ödemesi, düşük aylık alanlar bakımından bir çözüm olmamıştır. Asıl yapılması gereken, aylık hesaplama sisteminde değişikliklere gidilmeli; güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranları iyileştirilmeli; emekli aylıklarına seyyanen zam ile birlikte refahtan pay verilmelidir. En az aylık ödemesi, asgari ücret seviyesinde olmalıdır.

2000 sonrası dönemde emekli olanların intibakı yapılmalı; prim kazancı ve prim ödeme gün sayıları eşit olanların emekli aylıkları da eşitlenmelidir.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

ERGÜN: "EMEKLİ SOSYAL YARDIM YAPILMASINI BEKLİYOR..."

TÜED Genel Başkanı Kazım Ergün, TÜİK'in güven vermeyen enflasyon rakamlarına rağmen, emekli zamlarının 3 ay içinde eridiğine dikkat çekerek şunları söyledi:

"Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan, Mart 2022 ayına ilişkin tüketici fiyat artışlarının, çarşı-Pazar ile uyumlu olmadığı, bir kez daha net bir şekilde görülmüştür. Emeklinin ve çalışanların ücretlerinin belirlenmesinde tek yetkili olan Türkiye İstatistik Kurumu, emekli aylıklarının erimesinde de tek sorumludur."

Ekmek, çay, şeker, bulgur, pirinç, yumurta, baklagiller ve sebze erişim, emekliler için lüks olmaya başlamıştır. Emeklilere ödenen aylıklar yetersiz kaldığından, emekli pazara gidemiyor. Emeklilerin yüzde 90'ı açlık sınırının

altında aylık aldığından, açlık ile boğuşur duruma gelmiştir. Yoksulluk sınırının 16 bin lirayı aştığı bir dönemde, emeklilerimiz yoksul sayılmaktadır. Emekli aylıklarına sosyal yardım yapılmaması, en önemli eksiklik olarak görülmeli ve 2000 öncesi dönemde olduğu gibi, emeklilerimize sosyal yardım yapılmalıdır. Emeklilerimiz, Ramazan ayında iftarlık dahi alamıyor. Bu nedenle, emekliler ek zam yapılmasını bekliyor.

409 maddeden oluşan emekli sepetinde yer alan ağırlıklar, fiyatların düşmesinde de belirleyici olmaktadır. Örneğin, gıda ve konutun zorunlu harcamalardaki payı yüzde 60'ı geçmesine rağmen, TÜİK bu oranları 39,44 olarak aldığından, yüksek fiyat artışlarının enflasyondaki payını azaltan bir etki yapmaktadır. Gıda ve konutun ağırlıklarının düşürülmesiyle, tüketici fiyat artışlarını da aşağıya çeken bir etki yapmaktadır.

TÜİK'in ortalama fiyat artışlarının, çarşı-pazarla uyumlu olmadığından, hesaplamalara olan güven giderek kaybolmaktadır."

EMEKLİ AYLIKLARI İYİLEŞTİRİLMELİ

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

**Kayseri
Şube
Başkanı**

www.tuedkayseri.org.tr

2022 yılında emekli aylıklarına yapılan yüzde 25,47 zam, ilk üç ay içinde değerini kaybetmiştir. 2022 yılı ilk üç ay tüketici fiyat artışları, yüzde 22,81 olarak açıklanmıştır. Tüketici fiyat artışlarındaki yükselişten, en büyük zararı emeklilerin görmesi, sosyal güvenlik sisteminin koruma yönünün zayıf kaldığının da bir başka göstergesidir.

Alt sınır emekli aylığının giderek küçülmesi, yeni bir hesaplama sistemine geçilmesini gerektirmektedir. 2000 öncesi dönemde uygulanan alt sınır aylık bağlama oranının Yüzde 70'den yüzde 35'e düşürülmesi, emekli aylıklarının yarı yarıya azalmasını getirmiştir. Bunun sonucu, istatistiklerde de görülmüştür. 2022 yılı emekli aylık zamları açıklanırken, SGK'dan emekli olan bir milyon 266 bin kişinin 2.500 TL'nin altında aylık alması, sosyal güvenlik sistemimizin koruyucu yönünün zayıfladığını göstermektedir.

20-25 yıl çalışan sigortalılara bağlanan aylıklar geçim özelliğini kaybetmiştir. Bu soruyu, ülkeyi yönetenlerin kendilerine de sorması gerekir. Emekli aylıklarındaki kayıplar karşısında sistemin yeniden ele alınması gerekirken, 2019 yılından itibaren 5510 sayılı Kanuna ek madde 19 ile getirilen "En az aylık ödemesi", sosyal güvenlik normlarına uygun bir düzenleme olmamıştır. Emekli aylıklarının düşmesi karşısında getirilen en az aylık ödemesine, emekli aylıklarına yapılan zamların yansıtılmaması, ayrı bir haksızlık örneği olmuştur. Emeklilerin mevcut aylıklarına yapılan artışların 2.500 TL'ye gelene kadar sabit bir ödemenin yapılması, doğru bir yaklaşım olmamıştır. Hükümet, emekli aylıklarında yaşanan kayıpların, en az aylık ödemesi yerine, taban aylıkları

iyileştirerek çözüme kavuşturmalıdır. İlk adım olarak, yüzde 35 aylık bağlama oranı değiştirilmeli ve yüzde 70 alt sınır aylık bağlama oranı yeniden getirilmelidir. Emekli aylığı hesaplama sistemi, tek bir kritere bağlanmalı ve karma aylık hesaplama sistemine son verilmelidir.

Yüksek fiyat artışları karşısında emeklilerimize ödenen aylıklar yetersiz kaldığından, Temmuz ayında yüzdeli artış ile birlikte seyyanen zam da yapılmalıdır. Açlık sınırı 5 bin liraya yükselmiş, yoksulluk sınırı 16 bin lirayı aşmıştır. Bu şartlar altında emeklilerimiz zorunlu harcamalarını alamadığından, ülkeyi yönetenlerin giderek ağırlaşan bu soruna çözüm bulması gerekir.

Emekli aylıklarındaki kayıplar dul ve yetim aylıklarına da yansımıştır. Çalıştığı dönemde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre hesaplanan sigortalının aylığı küçüldüğünden, benzer şekilde hak sahiplerinin aylıkları da azalmaktadır. 65 yaş üzerinde olan ve yetim aylığı alanlara yapılan ödemeler, sosyal güvencesi olmayan 65 yaş aylığının altında kalmıştır. 65 yaş üzerinde olanların yetim aylığı, sosyal güvencesi olmayan yaşlılarımıza ödenen 65 yaş aylığı ile eşitlenmeli veya tercih hakkı getirilmelidir.

Hak kayıplarına neden olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu değiştirilmelidir. Aylık hesaplamalarında eşitliği öngören düzenlenmelere gidilmeli ve insanca yaşamaya yetecek bir aylık ödenmelidir.

Emeklileri korumayan hiçbir sistem sürdürülemez.

SİGORTALILIĞA ZARAR VEREN İSTİHDAM BİÇİMLERİ

Sosyal güvenlik sistemimizin en önemli sorunlarının başında kayıt dışı istihdam yer almaktadır. Kayıt dışı istihdamla, insanların geleceklere olan emeklilikleri elinden alındığı gibi, devletin de vergi ve sigorta ödenmediğinden gelir kaybı olmaktadır. 2021 yılında 28 milyon 797 bin istihdamın yüzde 29'u sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı olmadan çalıştırılmaktadır. Bu sorunun çözümü için yeni bir eylem programı belirlenmeli ve işyerleri ile de görüşülerek kayıt dışı ile etkin mücadele edilmelidir. AB ülkeleri ile kıyaslama yapıldığında, iş ve sosyal güvenlik hukukunun iyi anlatılmadığı ve uygulanmadığı sonucuna varılmaktadır. Gelişmiş ülkelerde, kayıt dışı istihdam yüzde 1-5 arasında sınırlı kalırken, ülkemizde bu oranın böylesine yüksek olmasında çalıştıranların, çalışanların ve devletin de büyük payı vardır.

Sigortalı çalışmak, anayasamızda güvence altına alınmasına rağmen, yüzde 29 gibi bir kayıt dışı istihdamın olmasından gerekli olan dersler çıkarılmalı, her kesim üzerine düşen yükümlülüklerini yerine getirmelidir. İnsanların geleceğinden haksız kazanç elde edilmesi, emeklilik hakkına erişilmesinde en büyük engel olmaktadır.

Emeklilik hakkını engelleyen bir diğer uygulama ise, fiili çalışma olmadan ödenen primlerin iptal edilmesinde yaşanmaktadır. Bu insanlar, fiili çalışma olmadan ödenen primlerin iptal edileceğini tam olarak bilmediğinden, emekli aylığı bağlanmadan önce ve bağlandıktan sonra büyük bir zarar görmektedir. Denetimler sonucunda, bu kapsamda ödenen primler iptal edildiğinde, emekli olanlara yersiz ödeme adı altında yüklü borç çıkarıldığı gibi, sigortalılıklar iptal edildiğinden emekli aylığı da kaybedilmektedir.

SGK'nun bu tür denetimleri emekli aylığı bağlamadan önce yapması gerekir. Aylık bağlandıktan sonra yapılan denetimler ile emekli aylıklarının iptal edilmesi ve ödenen aylıkların geri istenmesinde sigortalıların tek başına sorumlu tutulması, haksız bir uygulamadır. Birinci derece de sorumlu olan çalıştıran ve devlet, sigortalılıkların iptal edilmesinde hiçbir yükümlülüğü yokmuş gibi yalnızca

sigortalılara bedel ödettilmesi, sosyal güvenlik hukuk sistemimizin adil olmadığını göstermektedir. İptal edilen primler sigortalıya iade edilmemekte ve ödenen primler, SGK'da gelir olarak kaydedilmektedir. Görüldüğü gibi, fiili çalışma olmadan ödenen primlerin iptal edilmesinde sigortalı tek başına sorumlu tutulmakta ve en kutsal hak olan emeklilik korunamamaktadır. Denetimler ve iptaller sigortalılık döneminde yapılmalı ve emekli aylığı bağlandıktan sonra hiçbir denetim yapılmamalıdır.

2021 yılında SGK tarafından yapılan denetimlerde, 3.230 sahte işyeri, 106 bin sigortalı, 36 bin kayıt dışı istihdam ve 4.640 muvazaalı boşanma tespit edilmiştir. Denetimlerin zamanında yapılması, hak kayıplarını da önleyecektir.

Sosyal güvenlik sistemimizin temel ilkesi, fiili çalışarak sigortalılıkların korunmasını esas almaktadır. Sahte işyerleri üzerinden yapılan prim ödemeleri geçersiz olduğunda, sigortalılar büyük mağduriyet yaşamaktadır. Özellikle de, prim gün sayısının tamamlanmasına az bir süresi kalan sigortalılar, son yedi yılda ödenecek primlerin yarısından azını isteğe bağlı prim ödeyerek 4/a kapsamında emekli olacaklarını bilmelidir.

Diğer taraftan kısmi süreli istihdamda ödenen primlerin 30 güne tamamlanma fırsatından yararlanılmalıdır. Örneğin, kısmi süreli çalışma üzerinden ayın 15 gününün primi ödenirken, kalan 15 gün prim sigortalı tarafından ödenebilmektedir. Böylece, 4/a sigorta hakkı da korunmuş olacak ve cepten ödenen primler Bağ-Kur sayılmadığından, daha erken emekli olma imkanı bulunmaktadır.

Yetim aylığına hak kazanmak için muvazaalı boşanmalar ile ödenen aylıkların faizleri ile birlikte geri istenmesi, aylık talebinde olanlara ağır bir fatura olarak geri dönmektedir. Resmi olarak ayrılmalara rağmen eşleriyle birlikte yaşamaya devam eden yetim aylığı alanlara yüklü yersiz ödemeler çıkarılmaktadır. Kanundaki kurallara uyulmalı ve muvazaalı boşanmalara başvurulmamalıdır.

**Abdülkadir
ERSAL**

**Genel
Teşkilatlandırma
Sekreteri**

**Isparta
Şube
Başkanı**

www.tuedisparta.org.tr

TÜED BAŞKANLAR KURULU EN DÜŞÜK EMEKLİ AYLIĞININ ASGARI ÜCRETE EŞİTLENMESİNİ İSTEDİ...

Başkanlar Kurulu'na seslenen Genel Başkanımız Kazım Ergün yaptığı açış konuşmasında, emeklilerimizin sorunlarının giderek arttığına dikkat çekerek şunları söyledi:

“Emekli aylığı hesaplamalarındaki kayıplar ve güven vermeyen tüfe rakamlarıyla belirlenmiş oranlara göre emekli aylıklarına yapılan artışlar emeklilerin alım gücünü ciddi şekilde düşürmüştür. Emeklinin harcama kalıplarını dikkate almayan hesaplama sistemi ile belirlenen tüfe oranlarında yapılan zamlar emekli aylıklarını giderek küçültmüştür. Öncelikle 2000 sonrası emeklilerin intibakları yapılmalı, seyyanen zamlarla en düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çekilmelidir. Sosyal güvenlik sistemi yeniden ele alınmalı, bilhassa emekliler arasında eşitliği esas alan yeni bir mevzuat düzenlemesine gidilmelidir” dedi.

Başkanlar Kurulumuzun sonuç bildirisinde de şu görüşlere yer verildi:

"Asgari Geçim İndirimi Kaldırıldı: Asgari ücretten vergi alınmaması, çalışanların ücretlerinde önemli bir artış getirmiştir. Vergi, bir ülkenin en önemli aracı olduğundan, her kesimden adaletli bir vergi alınması, vergi politikalarının temel ilkesidir. Emeklilere ödenen vergi iadesi karşılığı yüzde 4-5 ek ödeme oranları günümüzde değerini yitirdiğinden, ek ödeme oranı yüzde 10'a yükseltilmeli; emeklilerin doğalgaz, elektrik ve su faturalarından KDV ve ÖTV alınmamalıdır.

2000 Sonrası Emeklilerin İntibakı Yapılmalı: Emekli olunan tarihlere bakılmaksızın, prim kazancı ve prim ödeme

gün sayıları eşit olanlara, eşit aylık ödenmesi için intibak yapılmalıdır. Gelecekte emekli olacakların aylıklarında kayıpların olmaması için güncelleme katsayısı ve aylık bağlama oranlarında bütün dönemler için tek bir hesaplama yöntemi benimsenmelidir.

Alt Sınır Emekli Aylığı Yeniden Belirlenmeli ve Asgari Ücretle Eşitlenmelidir: Emeklilerimizin önemli bir bölümünün aylıkları 2.500 liranın altında kaldığından, emekli aylıklarına “seyyanen zam” yapılmalı ve refaktan pay verilmelidir.

Katkı Payları Emeklilerden Alınmamalı: Çalıştıkları yıllarda yüksek oranda kesilen genel sağlık sigortası primleri, sağlık hakkını güvence altına almak adına ödenmiştir. Bu nedenle, hiçbir ad altında katkı payı (muayene ücreti, ilaç farkı, reçete bedeli ve ilave ücret) alınmamalıdır.

Emekli İkramiyeleri Arttırılmalı: Dini bayramlar öncesinde ödenen emekli ikramiyesi en az aylık ödemesi olan 2.500 TL seviyesine yükseltilmelidir.

Evi Olmayan Emeklilerimiz Konut Sahibi Olmalı: Türkiye Emekliler Derneği'nin altın projesi olan “evi olmayan emeklilerimizin uygun ödeme koşullarıyla TOKİ vasıtasıyla ev sahibi olma” kapsamı genişletilmelidir.

Yaşlı Bakım Modeli: Yaşlı Bakım Modeli, sosyal devlet anlayışı içinde yürürlüğe konulmalı, yaşlılarımıza yönelik Anayasamızın 10. Maddesiyle getirilen pozitif ayrımcılığa uyum yasaları çıkarılmalıdır.

Kamuoyuna, saygıyla duyurulur."

TÜRKİYE - HOLLANDA SİVİL TOPLUM DİYALOĞU

“Ortak bir sorun iki farklı kültürel perspektif programı“ adı altında AB tarafından finanse edilen proje Hollanda ve Türkiye sivil kuruluşlarınca yürütülüyor. Türkiye Emekliler Derneği'nin de destek verdiği proje her iki toplumun yaşlılarının sorunlarına çözüm üretmek istiyor. Ankara Güven Hastanesi'nde tarafların buluştuğu toplantıda Hollanda Büyükelçisi MARJANNE DE KWAASTENIET ile TC. Dışişleri Bakanlığı Mali İş Birliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent Özen'de hazır bulundu. Güven Vakfı Başkanı Nüket Küçükkel'in ev sahipliğindeki toplantı da derneğimizi Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu temsil ederek derneğimizin yaşlılık çalışmalarını, BM nezdindeki Yaşlı hakları oluşturma mücadelelerini, yaşlılık hukuk alanındaki yayınlarını anlattı. Hollanda Büyükelçisi, toplumumuzun insani yönünü, yaşlılarına saygı gösterme biçimini takdirle karşıladıklarını ifade etti.

Emeklilikte Yaşa Takılanlar Federasyonu Başkanı Gönül BORAN ÖZÜPAK ve çeşitli illerden Ankara'ya gelerek EYT çalışmalarını izleyen federasyon yöneticileri, Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım ERGÜN'ü ziyaret ederek, destek istediler. Ziyarete Genel Başkanımızın yanı sıra Genel Mali Sekreterimiz Ömer KURNAZ ve Genel Başkan Danışmanlarımız Hilmi ŞİMŞEK ile M.Emin TANGÖREN'de ev sahipliği yaptılar.

ÖZÜPAK yaptığı konuşmada, uzun soluklu bir mücadele sürdürdüklerini ve yasanın çıkacağı güne kadar bu mücadeleden asla vazgeçmeyeceklerini belirterek; "Emekli olma yaşını beklerken çok mağdur durumda olan insanlarımız var. Bu insanlarımız 40'lı, 50'li yaşlarında oldukları için iş bulmakta da büyük sıkıntılar yaşıyorlar. Bazıları kayıtdışı istihdam alanlarına yöneliyor. Bu durum daha da kötü bir sonuç doğuruyor. Primleri

yatmadığı için ileride çok düşük emekli aylıklarına razı olmak durumunda kalıyorlar" dedi.

1999 yılında, Türkiye depremlerin acısı ile boğuşurken reform adı altında çıkarılan 4447 sayılı yasal düzenleme ile çalışanların emeklilik haklarının ellerinden alındığını veya ötelendiğini belirten Genel Başkanımız Kazım ERGÜN de; "Maç sürerken kurallar değiştirildi. Birçok insan bu yüzden mağdur oldu. Çalışma hayatına başlarken; devletle ve sosyal güvenlik kurumlarıyla bir akit yaparak başlanmış olunur. Bu sayede de insanlar; ne kadar çalışacağını, ne zaman emekli olacağını bilerek hayatını ve ailesinin geleceğini planlar. Oysa yapılan bu düzenleme ile milyonlarca insanın hayat planları bozulmuş oldu. Anayasal hakları ve kazanılmış hakları bir kalemde yok sayıldı. Bu durumun yarattığı mağduriyetlerin ivedilikle giderilmesi gerekmektedir. Emeklilikte yaşa takılanların her zaman yanında olduk ve olmaya da devam edeceğiz" dedi.

YAŞLILARA YÖNELİK AB PROJELERİMİZ DEVAM EDİYOR

Türkiye Emekliler Derneğinin, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Altındağ Belediyesinin yanı sıra; Almanya, İspanya ve Portekiz ile ortak olduğu GAP-İOS Golden Age Platform projesinin Türk ortaklarla birlikte toplantısı, 29 Mart 2022 tarihinde Türkiye Emekliler Derneğinde gerçekleşti. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Proje Koordinatörü Prof. Dr. Seldağ Güneş Peschke başkanlığında yapılan toplantıda; projenin gidişatı değerlendirildi ve proje adına önemli kararlar alındı.

GAP-İOS, yaşlıların sosyal hayata katabilecekleri bilgileri dijital öğrenme çözümleri ve yüksek kaliteli öğrenme fırsatları vasıtasıyla paylaşımları amaçlamaktadır. Modüller geliştirilerek ve bu modülleri eğitilmiş emeklilere (üniversite mezunu) aktararak tüm emeklilere ihtiyaçları olan bilgilerin iletilmesi hedeflenmektedir.

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ VE ÜNİVERSİTELER İŞBİRLİĞİ İÇİNDE

Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik / Halk Sağlığı Hemşireliğinden Prof. Dr. Sultan Ayaz Alkaya ve Ufuk Üniversitesinden Dr. Handan Terzi, Derneğimizi 5 Nisan 2022 tarihinde ziyaret etti.

Derneğimizde ile üniversiteler arasında gelecekte yapılacak proje çalışmalarına ilişkin değerlendirmeler yapıldı. Ziyarete, derneğimizce yapılan sosyal güvelik ve yaşlılık hukukuna ilişkin çalışmalar hakkında hocalarımıza ayrıntılı bilgiler sunuldu.

ERGÜN: "EN DÜŞÜK BAYRAM İKRAMIYESİ 2500 TL. OLMALI..."

TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün, Haber Global'e ve Haber Türk'e verdiği demeçlerde; "Başladığında en düşük emekli aylığına denk olan bayram ikramiyelerinin, bugün de bu seviyeye çekilmesi en doğru ve adil yoldur. Bayram ikramiyesi en az 2500 TL olmalı" dedi.

'Her glokomlu görme engelli adayı'

Türkiye Emekliler Derneği ve Dünyagöz Hastanesi iş birliği ile 8-14 Mart Dünya Glokom Haftası etkinlikleri çerçevesinde 'glokom' hastalığı hakkında bir seminer düzenlendi. Türkiye Emekliler Derneğinin toplantı salonunda düzenlenen seminerde konuşan Dünyagöz Hastanesi doktorlarından Prof. Dr. Kadriye Ufuk Elgin, glokom hastalığına dikkat çekti. Glokom Uzmanı Prof. Dr. Kadriye Ufuk Elgin, göz hekimleri tarafından glokom hastalığının "görmenin sinsi hırsızı" olarak adlandırıldığını ifade ederek, "Glokom hastalığı, bir göz hekiminin bile farkına varmadan kör edebiliyor. Glokom, her gün her saat görmeyi yavaş yavaş azaltıyor. Adeta kanser kadar sinsi olan bu hastalık, geç kalındığında çok üzücü sonuçlar doğuruyor. Genellikle rutin göz muayenelerinde teşhis edilen glokom hastalığında erken tanı, büyük oranda hastayı kör olmaktan kurtarıyor." dedi.

"Glokom sinsi bir hastalık" Glokom hastalığını göz sinirinin erken yaşlanması gibi düşünelim diyen Elgin, şöyle konuştu: "40 yaşlarında bazı kişiler görsel kabiliyetlerini yitiriyorlar ve maalesef göz hastalıkları içerisinde en sinsi hastalık olan glokom. Glokom hastalarında görme alanı kenarlardan daralmaya başlıyor. Dolayısıyla hastalar

hastalığı ileri evrelere kadar maalesef anlamıyorlar. Çünkü kenarlardan daraldığı için kenardan görmediğinin farkında değil. Hastalık ilerleyip merkeze geldiğinde görme bozulduğunda çoğu hastamız anlıyor. Ne yazık ki bu çok geç bir evre oluyor. Giden görme kaybı geri getirilemiyor." "Yüksek göz tansiyonu sadece bir risk faktörü"

TÜED, emeklilerin faturalarından KDV ve ÖTV alınmamasını istedi

ve Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) oranına göre emekli aylıklarına yapılan artışların geldiğini belirten Ergün, TÜFE oranlarındaki zamların emekli aylıklarını küçülten bir etkisi olduğunu dile getirdi.

"EK ÖDEME ORANI YÜZDE 10'A YÜKSELTİLMELİ"

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri yerine emekli aylıklarına seyyanen zam yapılmasını isteyen Ergün, taleplerini şöyle sıraladı:

"Asgari ücretten vergi alınmaması, çalışanların ücretlerinde önemli bir artış getirmiştir. Her kesimden adaletli bir vergi alınması, vergi politikalarının temel ilkesidir. Emeklilere ödenen vergi iadesi karşılığı yüzde 4-5 ek ödeme oranları günümüzde değerini yitirdiğinden, ek ödeme oranı yüzde 10'a yükseltilmelidir. Bununla birlikte, bu yıl oldukça sert geçen kış mevsimi ve doğal gaz ve elektrikle yapılan zamlar, emeklilerimizin ısınmak

için ödediği faturaları katbekat artırdı. Doğal gaz, elektrik ve su faturalarından KDV ve ÖTV alınmaması emeklilerimizin bütçesini bir nebze de olsun rahatlatacaktır."

"SEYYANEN ZAM VE REFAHTAN PAY VERİLMELİ"

Ergün, 2000 yılından sonra emekli olanların aylıklarını yükseltecek intibak düzenlemesini merakla beklediğini ifade ederek, şunları kaydetti:

"Emekli olunan tarihlere bakılmaksızın, prim kazancı ve prim ödeme gün sayıları eşit olanlara, eşit aylık ödenmesi için intibak yapılmalıdır. Gelecekte emekli olacakların aylıklarında kayıpların olmaması için güncelleme katsayısı ve aylık bağlama oranlarında bütün dönemler için tek bir hesaplama yöntemi benimsenmelidir. Emeklilerimizin önemli bir bölümünün aylıkları günün şartlarında oldukça düşük kaldığından, emekli aylıklarına seyyanen zam yapılmalı ve refahtan pay verilmelidir."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, emeklilerin doğal gaz, elektrik ve su faturalarından KDV ve ÖTV alınmaması talebinde bulundu.

Ergün, "Sert geçen kış mevsimi ve zamlar, emeklilerimizin ısınmak için ödediği faturaları katbekat artırdı. Doğal gaz, elektrik ve su faturalarından KDV ve ÖTV alınmaması emeklilerimizin bütçesini bir nebze de olsun rahatlatacaktır" dedi. TÜED Genel Başkanı Kazım Ergün, yaptığı açıklamada, TÜED Başkanlar Kurulunun dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler ile emeklilerin sorun ve taleplerini görüşmek üzere 11 Mart'ta toplandığını söyledi.

Emeklilerin sorunlarının başında, emekli aylığı hesaplamalarındaki kayıplar

BARTIN ŞUBEMİZ BARTIN ÜNİVERSİTESİ'NİN DÜZENLEDİĞİ YAŞLILARA SAYGI HAFTASI ETKİNLİĞİNE KATILDI...

Bartın Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Yaşlılara Saygı Haftasında 'Yaşlanma, Yaşlılık, Yaşlı Sağlığı' konularında seminer düzenledi. Seminerde Halk Sağlığı Uzmanı Dr. Gülser Doğan 'Yaşlılık ve Yaşlı Bakımı' üzerine bir konuşma yaptı. Bartın Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nde görevli Caner Çarşamba ise, ülkemizin Yaşlı Bakımı konusundaki çalışmalarını aktardı. Şube Başkanımız Ali Kalaycı'nın da katıldığı toplantıda konuşmacılara teşekkür belgeleri takdim edildi.

*Bütün İslam Aleminin
Mubarek Ramazan Bayramını
En İçten Duygularla Kutlar,
Şeker Tadında Nice Bayramlar Dileriz...*

TÜED GENEL YÖNETİM KURULU

200 M2'Yİ GEÇMEYEN TEK KONUT İÇİN İNDİRİMLİ ORANDA (0) BİNA EMLAK VERGİSİ UYGULAMA ŞARTLARI

**Lütfi
GÜLBENK**
Yeminli
Mali Müşavir

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8.maddesinin 2.fıkrasında;
"Cumhurbaşkanı, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere;

- 1- Hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin,
- 2- Gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların (emeklilerin),
- 3- Gazilerin,
- 4- Engellilerin,
- 5- Şehitlerin dul ve yetimlerinin

Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır." denilmektedir.

Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler (yazlık) hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Maliye Bakanlığının yetkisi çerçevesinde yaptığı müracaat üzerine çıkartılan 2005/9827 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlere, emeklilere, gazilere, özörlülere, şehitlerin dul ve yetimlerine ait brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskenin bina vergisi oranını 2006 yılı için 0'a indirmiştir.

2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı(4) ile de 2007 ve takip eden yıllar için bu oranın uygulanacağı belirtilmiştir.

İndirimli vergi oranının uygulanması için meskende bizzat oturma şartı aranmamaktadır. Bu nedenle, sahip olduğu tek meskeni kiraya verip, kirada oturanlar da diğer şartları taşımaları kaydıyla indirimli vergi oranından faydalanabileceklerdir.

200m²'yi geçmeyen tek meskene hisse ile sahip olunması halinde indirimli vergi oranı, meskenin vergi değerinin hisseye isabet eden kısmına uygulanacaktır.

Birden fazla meskeni olanların veya birden fazla meskende hisseye sahip olanların meskenlerine indirimli vergi oranı uygulanmayacaktır.

Sosyal güvenlik kurumlarından; emekli, dul, yetim, ölüm ve maluliyet aylığı alanların meskenlerine ilişkin indirimli (sıfır) vergi oranının uygulanabilmesi için bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunmaması, hiçbir geliri olmayanların da bu durumlarını belgelemeleri gerekmektedir. Mükelleflerin gelir getirmeyen işyeri, arsa ve araziye sahip olmaları, indirimli vergi oranından yararlanmalarına engel teşkil etmemektedir.

Hiçbir geliri olmadığını beyan eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, hizmet karşılığı elde edilen ücret geliri, ticari, sınai ve mesleki faaliyet geliri, tarımsal faaliyet geliri, menkul ve gayrimenkul geliri, faiz ve temettü geliri veya benzeri türde bir gelirinin olmaması gerekmektedir.

Mükellefler, daha sonra yukarıda belirtilen türden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir mesken binasına sahip olmaları bu orandan yararlanma ile ilgili şartlardan herhangi birini kaybetmeleri halinde, bu durumu mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmek zorundadırlar.

Meskenin yüzölçümü, brüt olarak hesaplanacaktır. Meskenin 200m² 'yi aşması ya da sahip olunan gayrimenkulün mesken değil işyeri olması

durumlarında indirimli emlak vergisi uygulamasından yararlanılamayacaktır.

38 Seri No.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği üzere sosyal güvenlik kurumlarından; emekli, dul, yetim, ölüm ve maluliyet aylığı alanların meskenlerine ilişkin indirimli (sıfır) vergi oranının uygulanabilmesi için bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunmaması, gerekmektedir.

38 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek mesken sahibi olup hiçbir geliri bulunmayanların indirimli bina vergisi oranından yararlanmaları için ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesinden gelir vergisi mükellefi olmadıklarına ve T.C. Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüklerinin ilgili birimlerinden aktif sigortalı bulunmadıklarına dair belge alarak ilgili belediyeye vermeleri gerektiği bildirilmişti, ancak 44 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde mükelleflere kolaylık sağlamak amacıyla hiçbir geliri bulunmayan ve Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olan mükelleflerin aşağıda yer alan Taahhüt Belgesini ilgili belediyeye vermeleri halinde bu meskenleri için 2004 yılından itibaren indirimli (sıfır) bina vergisi oranının uygulanması uygun görülmüştür.

HİÇBİR GELİRİ OLMAYANLARIN TEK MESKENLERİNE AİT TAAHHÜT BELGESİ

Tarih:/...../.....

.....BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesi uyarınca aşağıda özellikleri açıklanan meskenime indirimli vergi nispeti uygulanmasını talep ediyorum.

- Hiçbir gelirim ve gelir vergisi mükellefiyetim bulunmamaktadır. Ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumuna tabii aktif sigortalı olarak çalışmamaktayım.

- Türkiye sınırları içinde hisseli veya tam mülkiyet kapsamında brüt yüzölçümü 200 m² 'yi geçmeyen tek meskenim dışında başka meskenim bulunmamaktadır.

- Bu mesken muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla değil, daimi olarak kullanılmaktadır.

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan ve taahhüt eder, gereğini arz ederim.

ADRES: MÜKELLEF

Adı ve Soyadı

(İmza)

GAYRİMENKULÜN:

Bina Vergisi Sicil No :

Belediyenin Adı :

Mahallesi :

Cadde ve Sokağı :

Kapı ve Daire No :

Pafta No Ada No Parsel No

.....

Bu durumda, söz konusu taahhüt belgesinin verilmesi yeterli olup, ayrıca mükelleflerin ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesinden gelir vergisi mükellefi olmadıklarına ve T.C. Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüklerinin ilgili birimlerinden aktif sigortalı bulunmadıklarına dair belge almalarına gerek bulunmamaktadır.

Hiçbir geliri olmadığını belgeleyenler ile geliri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların elde ettikleri ve yıllık tutarı toplamı bina vergisi indiriminden yararlanılan yıldan bir önceki yılda geçerli olan Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı geçmeyen her türlü menkul sermaye iradı gelirleri, indirimli (sıfır) bina vergisi oranından yararlanmaya engel teşkil eden gelirler arasında değerlendirilmeyecektir.

Diğer taraftan, Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen, tek meskeni bulunan (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) gaziler ile şehitlerin dul ve yetimlerinin bina vergisi indiriminden yararlanabilmesi için herhangi bir faaliyet

veya gelir şartı aranılmayacak, bunlar herhal ve takdirde bina vergisi indiriminden yararlanacaklardır.

47 Seri No.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğine göre, özörlülerin indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlanabilmeleri için bu durumlarını tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış olan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri gerekmektedir. Ancak, özörlü kimlik kartı sahibi mükellefler, özörlü kimlik kartlarını belediyeye ilgili görevliye ibraz etmek ve bu Tebliğ ekinde yer alan "Tek Meskeni Olan (İntifa Hakkına Sahip olanlar Dâhil) Özörlülere Ait İndirimli Bina Vergisi Formu" ekine özörlü kimlik kartı fotokopisini eklemek suretiyle indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlandırılacaklardır. Bu durumdaki mükelleflerden ayrıca tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış sağlık kurulu raporu istenilmeyecektir.

İndirimli bina vergisi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli bina vergisi oranından yararlanan özörlüler ile durumlarında meydana gelen değişikliği bildirmeyen özörlülerden alınması gereken vergi, cezalı olarak gecikme faizi ile birlikte alınacaktır.

TEK MESKENİ OLAN (İNTİFA HAKKINA SAHİP OLANLAR DÂHİL) ÖZÖRLÜLERE AİT İNDİRİMLİ BİNA VERGİSİ BİLDİRİM FORMU

Tarih:/...../.....

.....BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesi uyarınca aşağıda vasıfları açıklanan meskenime indirimli bina vergisi oranı uygulanmasını talep ediyorum.

Türkiye sınırları içinde hisseli veya tam mülkiyet kapsamında brüt yüzölçümü 200 m²'yi geçmeyen tek meskenim dışında başka meskenim bulunmamakta olup bu mesken muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla değil, daimi olarak kullanılmaktadır.

Bu bilgilerin doğruluğunu kabul eder, gereğini arz ederim.

ADRES:
MÜKELLEF

Adı ve Soyadı

(İmza)

GAYRİMENKULÜN:

Bina Vergisi Sicil No :

Belediyenin Adı :

Mahallesi :

Cadde ve Sokağı :

Kapı ve Daire No :

Pafta No :

Ada No :

Parsel No :

EK - Özörlü kimlik kartı fotokopisi veya sağlık kurulu raporu fotokopisi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

YERİNDE YAŞLANMA ÇALIŞTAYI ANTALYA'DA YAPILDI

Yaşlılara Saygı Haftası'nda Antalya Kent Konseyi Akdeniz Üniversitesi ve Aynı Hedefe Yürüyenler Koordinasyonunda 17-19 Mart tarihlerinde Antalya Akdeniz Üniversitesi ATATÜRK Konferans salonunda "Yerinde Yaşlanma Bahar Çalıştayı" düzenlendi. Çalıştay'da 6 ayrı çalışma grubunun konu başlıkları şöyle belirlendi; "Güvenli yaşama, yaşam riskleri ve yaşlı refahı. Yaşlı Dostu Toplum ve Kent Tedavi Bakım ve Rehabilitasyon, geroteknoloji. Yaşlıların Toplumla Katılımı. Yaşlılıkta spor ve egzersiz."

Çalıştay'a, Derneğimiz ve Yaşlılık Platformu da katılımlarıyla destek verdiler. Çalıştay'da Derneğimizi Antalya Şube Başkanımız İbrahim Tezcan temsil etti. Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu Düzenleme Kurulu'nda görev aldı.

ÖNERGE: "Yaşlılara Saygı Haftası'na yakışan değerli bir proje oldu..."

İkinci baharını yaşayan çiftlerin daha keyifli vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla, Ümraniye Belediyesi tarafından inşasına başlanan "Mevlana Parkı İkinci Bahar Merkezi" yaşlılarımıza hizmet vermeye başladı.

TÜED Üsküdar Şube Başkanımız Fatma Önerge, hayata geçen bu projenin tüm belediyelere örnek olmasını dileyerek, Ümraniye Belediye Başkanı İsmet Yıldırım'ı ziyaret ederek, emekli topluluğumuz adına teşekkür etti. Yapılan hizmetin önemine vurgu yapan Önerge, "Bu ülkenin imarında ve inşasında, bugünkü medeni seviyeye gelmesinde en çok emeği geçen insanlarımıza, yani emeklilerimize ve yaşlılarımıza gösterilen değerın güzel bir örneği olan, İkinci Bahar Merkezi için sayın başkanımız İsmet Yıldırım'a şükranlarımızı sunuyoruz" dedi.

SAKARYA TİCARET ODASI BAŞKANI ALTUĞ DERNEĞİMİZE ÜYE OLDU

TÜED Sakarya Şube Başkanımız Sinan Turan, Kısa adı SATSO olarak bilinen, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı'nı ziyaret etti. Ziyarete ev sahipliği yapan SATSO Başkanı Akgün Altuğ ve Başkan Yardımcısı Yüksel Aşar ile bazı yönetim kurulu üyeleri derneğimize üye oldular. Ziyaret hakkında bir değerlendirme yapan TÜED Sakarya Şube Başkanımız Turan; "Sivil toplum kuruluşlarının dayanışmasına güzel bir örnek yaşadık. Derneğimizin çalışmaları hakkında bilgilendirmek amacıyla ziyaret ettiğimiz sayın başkan ve yönetiminin, emekliye verilen hizmetlerimizin güzelliğine dikkat çekerek, derneğimize üye olmayı istemeleri bizleri ziyadesiyle mutlu etmiştir. Kendilerine göstermiş oldukları misafirperverlik ve nezaket için de ayrıca teşekkür ediyoruz" dedi.

SEYHAN ŞUBEMİZ ÇUKUROVA BELEDİYE BAŞKANI ÇETİN'İ ZİYARET ETTİ

Yeni kurulan TÜED Seyhan Şubemizin Başkanı Yaşar Tekin ve beraberinde şube yönetim kurulu üyelerinden oluşan heyet Adana Çukurova Belediye Başkanı Soner Çetin'i makamında ziyaret etti. Ziyareten duyduğu memnuniyeti ifade eden Çetin yeni kurulan şubemize çalışmalarında başarılar diledi. Ziyaret sırasında konuşan Şube Başkanımız Yaşar Tekin; "Emeklilerimizin zor bir dönemden geçtiğini herkes biliyor. İşsizlerden sonra toplumun en mağdur kesimi emekliler olmuştur. Yerel yönetimlerimiz güçleri ölçüsünde bütün imkanlarını kullanarak emeklilerimize katkı sağlamaya çalışmaktadır. Çukurova Belediyemiz de bunun en güzel örneklerini sergilemektedir. Size ve ekibinize emekliye göstermiş olduğunuz yakın ilgiden dolayı teşekkür ediyoruz" dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

AK PARTİ MİLLETVEKİLİ AYVAZOĞLU TRABZON ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

Trabzon AK Parti Milletvekili Bahar Ayvazoğlu, Trabzon Şube Başkanlığımızı ziyaret etti. Şubemizin çalışmalarını yakından takip ettiğini belirten Ayvazoğlu, “Emeklilerimizin sıkıntılarının ve taleplerinin bilincindeyiz. Ve bunların çözümü için elimizden gelen gayreti sarfediyoruz” dedi.

Şube Başkanımız Burhan Bayraktar ise, Trabzon'da ki emeklilerin sorunlarını ve taleplerini aktararak, artan hayat pahalılığı ve zamlar karşısında emeklilerin alım gücünün kalmadığını ve emeklilerin açıkla mücadele ettiğini söyledi. Şube Başkanımız Bayraktar; “2000 yılı sonrası emeklilerin düşük aylıklarla geçim zorluğu yaşamasına çözüm bulunması, en az 3600 gösterge düzenlemesi kadar önemlidir. Bunun için 2000 yılı öncesi ve sonrası emeklileri arasındaki aylık hesaplama farklılıklarına son verilmeli. 2000 yılı sonrası emeklilerinin daha düşük aylık alması eşitsizliğe yol açıyor. İntibak sayesinde, 2000 sonrasında emeklilerin, prim kazançları ve prim ödeme gün sayılarındaki değişimle emekli aylıkları önemli ölçüde artacaktır. Bu da emeklilerimize adeta can suyu olacaktır. Kanunlar önünde her bir emeklimizin eşit haklara sahip olması için 3600 gösterge ile işçi ve Bağ-Kur emeklilerinin de intibakları yapılmalıdır” diyerek Ayvazoğlu'na ziyaretinden dolayı teşekkür etti.

BARTIN ŞUBEMİZ BARTIN ÜNİVERSİTESİ'NİN DÜZENLEDİĞİ YAŞLILARA SAYGI HAFTASI ETKİNLİĞİNE KATILDI

Bartın Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Yaşlılara Saygı Haftasında 'Yaşlanma, Yaşlılık, Yaşlı Sağlığı' konularında seminer düzenledi. Seminerde Halk Sağlığı Uzmanı Dr. Gülser Doğan 'Yaşlılık ve Yaşlı Bakımı' üzerine bir konuşma yaptı. Bartın Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nde görevli Caner Çarşamba ise, ülkemizin Yaşlı Bakımı konusundaki çalışmalarını aktardı. Şube Başkanımız Ali Kalaycı'nın da katıldığı toplantıda konuşmacılara teşekkür belgeleri takdim edildi.

DEVA PARTİSİ'NDEN ERZURUM ŞUBEMİZE ZİYARET

Deva Partisi il Başkanı Vahit Bingöl ve yönetim kurulu, TÜED Erzurum Şube Başkanlığımızı ziyaret ettiler. Ziyarete ev sahipliği yapan, Şube İdari Sekreterimiz Zekeriya Araz görüşmeye ilişkin yaptığı açıklamada; “Emeklilerimizin sorunlarını içeren dosyayı kendilerine takdim ederek, emeklilerin yaşam şartlarının iyileştirilmesi için Deva Partisi İl Başkanlığı'nın da desteklerini beklediğimizi ifade ettik. Ziyaret vesilesiyle, emeklilerimizin beklentilerini siyasetin ve kamuoyunun gündemine gelmesinden dolayı, İl Başkanı sayın Vahit Bingöl'e ve heyetine teşekkür ediyoruz” dedi.

Muş Şubemiz AK Parti İl Başkanı AVCI'yı Makamında Ziyaret Etti

Yeni kurulan Muş Şube Başkanlığımız şube etkinlikleri kapsamında Ak Parti İl Başkanı İbrahim Avcı'yı makamında ziyaret etti. Yapılan ziyarette dernek faaliyetlerimizden ve emeklilerimizin beklentilerinden söz eden Şube Başkanımız Arık, İl Başkanı Avcı'ya başarılar diledi. İl Başkanı İbrahim Avcı ise; “Ziyaretiniz için teşekkür ederim. Emeklilerimiz başımızın tacı. Sizler için elimizden geleni esirgemeyiz. Çalışmalarınız da başarılar dilerim” dedi.

TÜED İNDİRİM ANLAŞMALARI ÜYELERİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRÜYOR

KAYSERİ ŞUBEMİZDEN YENİ BİR ANLAŞMA DAHA...

Kayseri Şube Başkanlığımız Özel Kayseri İdeal Cerrahi Tıp Merkezi ile üyelerimize ve 1. derece yakınlarına özel, göz muayenesi, tetkik ve ameliyatlarda %20, diş tedavilerinde %50 ve saç ekimi hizmetlerinde %10 indirim hakkına sahip oldular. Yapılan anlaşmaya ilişkin konuşan Şube İdari Sekreterimiz Yusuf Aykırı şunları söyledi; “Yaptığımız anlaşmalar üyelerimizden çok talep görüyor, bizler de şube olarak onların isteklerini yerine getirmeyi ve memnuniyetlerini ilk hedefimiz olarak gördüğümüz için her gün anlaşmalarımıza yenisini ekliyoruz. Emeklilerimize sağlıklı günler dileriz” dedi.

ADANA ŞUBEMİZDEN DİŞ SAĞLIĞI ANLAŞMASI

TÜED Adana Şube Başkanlığımız ile Adana DENTİS A CLINIC arasında indirim protokolü imzalandı. Anlaşmaya ilişkin bilgi veren TÜED Adana Şube Başkanımız Ali Vuranay; “imzaladığımız bu protokol gereği üyelerimiz DENTİS A CLINIC'te ücretsiz muayene olabilecek ve tedavilerinde de Türk Diş Hekimleri Birliği'nin belirlemiş olduğu 2022 asgari ücret tarifesi üzerinden %30 indirimli olarak yararlanabilecekler. Üyelerimize ve birinci derece yakınlarına bu imkanı sağladıkları için kendilerine teşekkür ediyoruz. Üyelerimiz bu indirimlerden, TÜED Üye kimlik kartlarını göstererek faydalanacaklardır” dedi.

ÇORUM ŞUBEMİZDEN GIDA ANLAŞMASI

TÜED Çorum Şube Başkanlığımız, Belek Kasabı ile üyelerimize özel tüm et çeşitlerinde geçerli olmak üzere, %10 indirim anlaşması imzaladı. Üyelerimizin indirim hakkını kullanabilmek için üye kartlarını ibraz etmeleri yeterlidir. Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı; “Bu Mübarek günlerde Ramazan-ı Şerifi idrak ederken emeklilerimizin et ve et ürünlerine ulaşımını kolaylaştırmak için yaptığımız anlaşmalara bir yenisini daha ekledik ve eklemeye devam edeceğiz. Belek Kasabı'na katkılarından dolayı teşekkür ederiz” dedi.

ELAZIĞ ŞUBEMİZDEN SAĞLIK ANLAŞMASI

TÜED Elazığ Şube Başkanlığımız ile ODYOLİNE İşitme Cihazları Satış ve Uygulama Merkezi arasında imzalanan protokolle; üyelerimize ve birinci derece yakınlarına cihazlarda %20 oranında indirim ve 5 taksite kadar taksitlendirme imkanı sunuldu. Peşin ödemelerde ise %25 oranında indirim sağlanacak. İmzalanan protokol hakkında konuşan TÜED Elazığ Şube Başkanımız Vedat Gür; “Anlaşmanın; üyelerimize birinci derece yakınlarına ve ODYOLİNE İşitme Cihazları firmasına hayırlı olmasını diliyoruz, biz emekliler olarak, sağlık alanında ihtiyaçları en yoğun olan kesimiz bu yüzden de özellikle sağlık alanında indirim anlaşmaları yapmaya, üyelerimizin bütçelerine katkı sağlamaya çalışıyoruz” dedi.

1970 - 2022

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -21

4. OLAĞAN GENEL KURUL 27-28 ARALIK 1978'DE YAPILIR

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti (Derneği) Genel Merkezinin 4. Büyük Kongresi 27-28 Aralık 1978 tarihlerinde Türk-İş Konferans Salonunda yapılır.

27.12.1978 Çarşamba günü saat 11.00 de Şubelerden gelen nizami delegeler Hazirun Cetvelini imzalamak suretiyle ve yakalarına da delege kartlarını takarak salona girerler ve 240 delegenin toplantıya iştirak ettiği görülerek oturum açılır. Genel Başkan Sadi Heper kısa bir açış konuşması yapar. Bu konuşmasında, kongre için gerekli muamelenin zamanında ve noksansız yapıldığını ve ayrıca Sıkıyönetim Komutanlığı Kurmay Başkanlığı'ndan da telefonla toplantı izninin alındığını belirtir ve kongrenin sükunetle sürdürülmesini temenni eder.

Bundan sonra yapılan bir teklifin genel kurulca ittifakla kabul edilmesiyle Kongre divanı aşağıdaki şekilde kurulur.

Kongre Başkanlığına : Kaya Özdemir (Ankara)

Kongre 2. Başkanlığına : Rıza Duran (İzmit)

Kongre 2. Başkanlığına : Mehmet Bindeden (Erzurum)

Kongre Katipliğine : Salih Günücü (Bursa)

Kongre Katipliğine : Kazım Dobrucalı (Eskişehir) seçilirler ve Divan Başkanının kısa bir konuşmasıyla çalışmalara başlanır. İlk olarak mevcut gündem genel kurulun bilgisine sunulur, herhangi bir değişiklik teklifi olup olmadığını sorular ve herhangi bir istek vaki olmadığından gündem tümüyle oya sunulup ittifakla kabul edilir. Saygı duruşundan sonra, 5 yıllık faaliyet süresini ikmal eden 10 şubenin temsilcisine Genel Merkezce hazırlanan şiltler misafirler tarafından dağıtılır.

Bu arada, Adapazarı Şubesi Başkanı Macit Durutürk, şubesine kayıtlı üye sayısına göre 5 delege getirmesi gerekirken 4 delege getirildiğini, bu bir eksik delegenin de yine şubesine kayıtlı olan ve toplantıda hazır bulunan Mustafa Alpdünder'in delege olarak katılmasını teklif eder.

Ayrıca, gündem gereğince, Adana Şubesi Başkanı Bahattin Seydaoğlu'nu henüz emeklilik işlemi sona ermediğinden üyeliğine Kongrece karar verilmesi, gündem maddesi olarak yer aldığından, bu her iki konunun tetkiki için bir komisyon kurulması istenir ve yapılan bir teklifin oylanması ve ittifakla kabulü neticesinde Rıza Tetkik, Hasan Aydın ve Ahmet Duran'dan müteşekkil komisyon kurulup, ilgili evrakı alarak incelemeye koyulur.

Bundan sonra, gündem gereğince geçmiş döneme ait faaliyet raporunun okunması gerekirken, bu rapor daha evvel bütün şubelere 15 gün evvel gönderilmiş olduğu ve şubelerde tetkik edildiği belirtilerek okunmaması talep edilir. Divan Başkanı da genel kurulun bu husustaki arzusunun tekrar sorarak ve oylama yaparak neticede faaliyet raporunun okunmaması kararına varılır. Daha sonra hesap raporu ile gelecek döneme ait tahmini bütçe okunur ve bunu müteakip de, toplantıda hazır bulunan Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgözar,

Turhan Feyzioğlu, Ali Naili Erdem ve Ahmet Mahir Ablum birer konuşma yaparak cemiyetin çalışmalarını överler, haklı dert ve dilekelerimize gereken ilgi ve yardımı esirgemeyeceklerini belirtirler.

Bu arada üyelik ve delegelik konusunu inceleyen komisyonun raporu divana

gelmiş, Bahattin Seydaoğlu'nun emeklilik işlemi SSK'ca yürütülmekte olduğu vesikalarla belirlenmiş olduğundan ve adı geçenin de 6 yıldan beri bütün vecibelere uyararak Şube Başkanlığı görevini liyakatla yürütmekte olduğu göz önünde tutularak yapılan oylama neticesinde Bahattin Seydaoğlu'nun Cemiyet üyeliğinin ve Şube Başkanlığı görevinin devamına ittifakla karar verilir.

Mustafa Alpdünder'in da Sakarya Şubesi delegesi olarak toplantıda hazır bulunması hususu komisyonca mahzurlu görülmemiş olduğundan, Divan Başkanı bu hususta Merkez İcra Kurulu'nun mütalaasını isteyerek, vakit geç olduğundan 1 saatlik öğle tatili verir.

Öğleden sonraki birleşimde, Merkez İcra Kurulu, Mustafa Alpdünder'in kongreye delege olarak katılmasında hiçbir sakınca görmediklerini yazılı olarak divana bildirmiş ve kararı Genel Kurulun takdirine bırakmış olduğunda, Divan konuyu Genel Kurula bildirmiş ve yapılan oylama neticesinde Alpdünder'in Sakarya delegeliği kabul edilmiştir. Bundan sonra faaliyet raporu üzerinde genel görüşme açılacağı ve sırasıyla delegelere söz verileceğini bildiren Divan Başkanı, bu maksatla söz isteyenlerin tesbitini yapar.

Raporlar hakkında söz alan 17 delege, cemiyetin faaliyetlerini kısmen över ve kısmen de yetersiz bulduklarını ve daha aktif bir çalışma yapılması gerektiğini detaylarıyla izah ederler ve birinci gün saat 18.30 da oturuma son verilir. 28.12.1978 Perşembe günü saat 11.00 oturum tekrar açılmış ve Genel Başkan söz alarak

tenkit ve temennilere geniş ölçüde cevap ve izahat verir, yeniden görev verilecek kadroya başarılar diler.

Bunu müteakip Divan Başkanı, verilen bir takrir üzerine Cemiyetin Yurt sathına yaygın ve geniş bir topluma hizmet veren önemli bir kuruluş olması itibarıyla, Cemiyetin Kamu Yararına çalışır dernekler arasına katılabilmesini temin için Merkez Yönetim Kurulunun ilgili merciler nezdinde her türlü temas ve teşebbüste bulunmasına yetki isteyen önergeyi genel kurulca ittifakla kabul edilir.

Gündem gereğince eski yönetim, denetim, onur ve icra kurullarının ibra oylaması yapacağını bildiren Divan Başkanı, gündem maddesini oya sunar ve mevcudun tam ittifak oylarıyla Merkez İcra, Yönetim, Denetim ve Onur kurulları; geçmiş dönemdeki çalışmalardan dolayı ibra edilirler.

Sadi Heper'in teşekkür konuşmasından sonra, gelecek döneme ait tahmini bütçe okunarak oya sunulur ve ittifakla kabul edilir. Ayrıca, bu tahmini bütçenin masraf fasıllarından gerekirse diğer fasıllara para aktarma yetkisinin Merkez İcra Kuruluna verilmesi hususu oya sunulur ve ittifakla kabul edilir.

Ayrıca, Genel Merkeze ait eşya ve demirbaş malzemenin zimmet kayıtlarının amortisman değerleri de dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi teklifi oya sunulur ve aynen kabul edilir..

CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ

Geçen ay kutladığımız 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, önümüze birçok istatistikleri çıkardı. İstatistikler gösteriyor ki, ülkemizde ve Dünya'da birçok eşitsizlik yaşanmaya devam ediyor. Türkiye'de kadınların iş gücüne katılım oranı %32,8 iken, şirket yönetim pozisyonlarının yüzde 22'sinde, yönetim kurulu üyeliklerinin yüzde 18'inde ve üst düzey yönetici pozisyonlarının yüzde 11'inde yer alıyor. Kadınların istihdamda yeterince yer almaması, emeklilik haklarını da olumsuz etkiliyor. Bu oranlar iyileştirilmeli ve bütün haklarda eşitlik sağlanmalıdır.

Cinsiyet eşitliği yalnızca bir insan hakkı değil, aynı zamanda barışçıl ve sürdürülebilir bir dünya için vazgeçilmez bir temel hak. Geçmiş zamanlara kıyaslandığında kadın hakları açısından ilerleme görünse de cinsiyet eşitsizliği günümüzde hala devam etmektedir. Dünyanın birçok yerinde kadınların siyasette daha iyi temsili, daha fazla ekonomik fırsat ve daha iyi sağlık hizmeti vardır ancak Dünya Ekonomik Forumu, cinsiyet eşitliğinin gerçeğe dönüşmesinin bir yüzyıl daha süreceğini tahmin ediyor. Cinsiyetler arasındaki uçurumu neler tetikliyor bu sayımızda inceliyoruz.

İSTİHDAM EŞİTSİZLİĞİ

Kadınlar giderek daha nitelikli hale geliyor. Avrupa'daki üniversitelerden erkeklerden daha fazla kadın mezun oluyor. Ancak, birçok kadın iş seçiminde kendilerini özgür hissetmiyor veya erkeklerle aynı iş fırsatlarından yararlanamıyor. Bu durum genellikle kadına biçilen ev işi ve çocuk bakımından dolayı da oluşuyor. Aynı nedenle, kadınların yarı zamanlı işlerde çalışma oranı erkeklerden daha fazla oluyor.

Kadınları ekonomik olarak güçlendirmenin en iyi yolu istihdama dâhil etmektir. Bu nedenle kadınların işgücü piyasasına katılımının artırılması gerekmektedir.

Kadınlar hala işgücü piyasasında yeterince temsil edilmiyor. Avrupa'da kadınların %66,8'i şu anda istihdamdayken, erkeklerin istihdamı %78,1'dir. Diğer bir deyişle, cinsiyetler arasında %11,3'lük bir istihdam açığı bulunmaktadır. Bu farklılık ülkemizde daha fazladır. Erkeklerin istihdama katılma oranı % 70,3 iken, kadınların oranı %32,8'dir.

Daha fazla kadın işgücü piyasasına katılsa bile, özel ve bakım sorumluluklarının, ücretsiz çalışmanın yükü hala büyük ölçüde kadınların sırtındadır. Genel olarak, kadınlar ücretsiz emeğe (günlük, bakım dâhil ev içi görevler), kişisel faaliyetlere ve boş zamanlarına ayrılan süre birleştirildiğinde daha fazla çalışıyor ama daha az kazanıyorlar.

Cinsiyete dayalı istihdam açığının ekonomik etkisi

Cinsiyete dayalı istihdam açığından kaynaklanan ekonomik kayıp, yılda 370 milyar Euro tutarındadır. Harekete geçmek hem sosyal hem de ekonomik bir zorunluluktur. Cinsiyet eşitliğinin iyileştirilmesi, 2050 yılına kadar GSYİH'de 3,15 trilyon Euro'ya kadar bir artışa yol açabilir.

CİNSİYET ÜCRETAÇIĞI

Cinsiyete dayalı ücret farkı, ücret ayrımcılığından daha geniş bir kavramı ölçer ve kadınların işe erişimde, ilerlemede ve ödüllerde karşılaştıkları çok sayıda eşitsizliği kapsar. Bunlar;

Sektörel ayırım: Cinsiyete dayalı ücret farkının yaklaşık %24'ü, kadınların bakım, sağlık ve eğitim gibi nispeten düşük ücretli

sektörlerde aşırı temsil edilmesiyle ilgilidir. İşte, ilerlemede ve ödüllerde karşılaştıkları çok sayıda eşitsizliği kapsar. Son derece kadınlaştırılmış işler sistematik olarak değersizleştirilme eğilimindedir.

Ücretli ve ücretsiz çalışma eşitsizliği: Kadınların erkeklerden haftada daha fazla çalışma saati var, ancak ücretsiz işlere daha fazla zaman harcıyorlar, bu da kariyer seçimlerini etkileyebilecek bir gerçek. Bu nedenle AB, ebeveyn izinlerinin eşit paylaşımını, çocuk bakım hizmetlerinin yeterli kamu sağlanmasını ve esnek çalışma süresi düzenlemelerine ilişkin şirket politikalarını desteklemektedir.

Cam tavan: Hiyerarşideki konum ücret düzeyini etkiler. En iyi şirketlerin CEO'larının %8'inden azı kadındır. Bununla birlikte, AB'de saatlik kazanç açısından en büyük farklılığa sahip olan kadın yöneticiler erkekler göre %23 daha düşük kazanç sağlamaktadır.

Ücret ayrımcılığı: Eşit ücret ilkesi 1957'den beri Avrupa Antlaşmalarında yer almış olsa bile bazı durumlarda, kadınlar eşit iş veya eşit değerde iş yapmalarına rağmen erkeklerden daha az kazanıyor.

AB ülkeleri arasında da önemli farklılıklar var. Cinsiyete dayalı ücret farkı Lüksemburg, İtalya ve Romanya'da %5'ten az iken Avusturya, Almanya, Letonya ve Estonya'da %19'dan fazladır. Çoğu ülkede, cinsiyetler arası ücret farkı azalırken, birkaç ülkede büyüyor. Bununla birlikte, belirli ülkelerde cinsiyetler arası ücret farkının daha düşük olması, o ülkedeki işgücü piyasasının cinsiyetler açısından daha eşit olduğu anlamına gelmiyor.

Kadınlar ayrıca saatte erkeklerden daha az kazanıyor. Avrupa Birliğinde cinsiyetler arası ücret farkı %14,1'dir ve son on yılda neredeyse hiç değişmemiştir. Bunun nedeni, kadınların daha sık kariyerlerine ara vermeleri veya bir çocuğa veya diğer akrabalarına bakmak için çalışma şartlarını değiştirmeleri de dâhil olmak üzere, kadınların farklı çalışma kalıplarında yatmaktadır.

Diğer bir neden, AB genelinde kadınların genellikle düşük ücretli sektörlerde çalışması ve yarı zamanlı istihdam nedeniyle maaşlarının da düşmesidir. Ayrıca bazı kadınlara aynı iş için erkeklerden daha az ücret ödeniyor.

İŞ YAŞAM DENGESİ

Hem erkeklerin hem de kadınların işgücü piyasasına eşit katılımı için bakım sorumluluklarının eşit olarak paylaşılması gerekir.

İstatistikler, erkeklerin ebeveynlik döneminde daha az saat çalışmayı tercih ettiğini gösteriyor. Bu bulgular aynı zamanda bir değişim potansiyeline de işaret ediyor: erkeklerin istekleri, ailelere daha iyi ve daha eşit olarak paylaşılan iş-yaşam dengesi düzenlemeleri sunularak karşılanabilir. Bakım sorumluluğu olan erkekler de çalışma saatlerinin azaltılması, esnek çalışma ve tele çalışma gibi esnek çalışma süresi düzenlemeleri talep etme hakkına sahiptir.

Avrupa'da En Az Cinsiyet Farkına Sahip Ülkeler:

Küresel cinsiyet eşitsizliği endeksi, ulusal cinsiyet eşitsizliklerini ekonomik, politik, eğitim ve sağlık temelli kriterlere göre kıyaslıyor. 2021'de cinsiyet eşitliğinin en yüksek olduğu ülke 0,87 puanla İzlanda oldu. Türkiye ise 0.63 ile 156 ülke arasında 133. sıradadır.

İzlanda	0.89
Finlandiya	0.86
Norveç	0.85
Yeni Zelanda	0.84
İsveç	0.82
İrlanda	0.80
İsviçre	0.80
Almanya	0.80
Belçika	0.79
İspanya	0.79

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

EMEKLİLER EK ZAM BEKLİYOR

2000 sonrasında emekli olanların intibakı yapılmadığından, emekli aylıklarında kayıplar giderek büyümektedir. 2021 yılında emekli olanların aylıkları üzerinden yapılan hesaplamalar, daha önce bağlanan aylıklar ile kıyaslama yapıldığında, özellikle de asgari ücret üzerinden ödenen primlere göre bağlanan aylıkların her yıl giderek düştüğü görülmüştür.

Birinci örnek; 2000 öncesi beş yıl hizmeti ve toplamda 9570 prim ödeme gün sayısı olan bir sigortalının prim kazançları asgari ücretten ödenmesi durumunda, Eylül 2021 tarihinde bağlanan aylık 2.196 TL olan aylık üçlü karma sisteme göre hesaplanmış ve 2022 yılı birinci altı ayda yapılan yüzde 25,47 zam sonrasında 2.755 TL olarak ödenmektedir.

İkinci örnek; 2000 öncesi

hizmeti olamayan sigortalının prim ödeme gün sayısı 7770 gün. Prim kazançları asgari ücretten ödenmiş. Bu sigortalının emekli aylığı ikili karma sisteme göre hesaplanmaktadır. 2000 öncesi hizmet olmadığından, emekli aylığı düşük bağlanmaktadır. Eylül 2021 tarihinde bağlanan aylık 1.563 TL'dir. 2022 yılı birinci altı ayda yapılan yüzde 25,47 zam sonrasında 1.961 TL'dir.

Görüldüğü gibi, emekli aylıklarında giderek artan kayıplar yaşanmaktadır. Resmi açıklamalarda, 2021 yılı sonunda 1 milyon 266 bin emeklinin aylığının 2.500 TL'nin altında kalması, en öncelikli sorun olarak görülmeli ve emeklilere ek zam yapılmalıdır. Ek zam, yüksek fiyat artışları karşısında yaşam aylığının ödenmesi bakımından acil bir iyileştirme olarak görülmelidir.

Resmi açıklamalara göre,
2021 yılı sonunda 1 milyon 266 bin
emeklinin aylığı 2.500 TL'nin altında kaldı.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım

SORU: Yetim aylığı alırken çalışmam nedeniyle tarafıma borç çıkarıldı ve yetim aylığım iptal edildi. Bu borcu ödemek mecburiyetinde miyim? Dava yoluna gidebilir miyim?

CEVAP: Yetim Aylığı Ödenmesi Koşulları: Yetim aylığı alırken, evli olmayan kız çocukları için belli kurallar bulunmaktadır. Sigortalı bir işte çalışmamak ve çalışmasından dolayı emekli aylığının olmaması koşulları aranmaktadır. Tek istisna, eğitim gören çocuklar için getirilmiştir. Buna göre; 2018 yılında 7103 sayılı Kanunla yapılan değişiklik; hak sahibi çocuklar; eğitim ve öğretim görmüyor ise 18 yaşına, Lise ve dengi öğrenim görüyor ise 20 yaşına, yükseköğrenim görüyor ise 25 yaşına kadar hem çalışıp hem de yetim aylığı alabileceklerdir. Bunun dışında sigortalı bir işte çalışması olanlara yetim aylığı ödenmemektedir. Sizin gibi durumda olanlara çıkarılan borçların, çalışmanız nedeniyle ödenmesi gerekmektedir.

SORU: Sigortalı bir işte çalıştığım için dolayı, yetim aylığı almıyorum. İşten çıktığımda yetim aylığına başvurduğumda, yetim aylığı bağlandıktan sonra evlendiğimde çeyiz parası alabilir miyim?

CEVAP: Çeyiz Yardımı Ödenmesi: Yetim aylığı bağladıktan ve ödeme yapıldıktan sonra, evlenmeniz durumunda 24 ay tutarında yetim aylığı almanıza engel bir durum yoktur.

SORU: Yurt dışından emekli olduktan sonra Türkiye'de yaşıyorum. Kasım ayından itibaren emekli aylığım ödenmiyor. Ne yapmalıyım?

CEVAP: Yurt Dışı Aylıkların Ödenmesi İçin Her Yıl Yaşam Belgesi Gönderilmeli: Yurt dışından emekli olanların aylıklarının ödenmesi için yaşadıklarına dair belgeyi nüfus müdürlüklerinden alması ve ilgili ülkenin sosyal güvenlik kurumuna iadeli taahhütlü göndermesi gerekmektedir. SGK Yurt Dışı Emeklilik Daire

Başkanlığından, kesilen aylığınızın yeniden aktif duruma geldiğini öğrenebilirsiniz.

SORU: 6135 gün üzerinden 2020 yılında emekli oldum. Emekli aylığım 1650 TL, 2.500 TL ödeniyor. 3600 günden emekli olan komşum benden fazla aylık almaktadır. Bu nasıl bir sistem? Bu konuda bir düzeltme olacak mı?

CEVAP: Emekli Aylığı Hesaplama Sistemi Adil Olmalı: Sizin çalıştığınız yılları tam olarak bildirmedığınızden dolayı, emekli aylığınızın hangi kriterlere göre hesaplandığını tam olarak bilemiyoruz. 2000 öncesi hizmetiniz varsa, size bağlanan emekli aylığı üçlü sisteme göre hesaplanmış; 2000 öncesi, 2000-Eylül 2008 ve Ekim 2008 sonrasında göre kısmi aylıklarınız üzerinden emekli aylığınız belirlenmiştir. Bu sistemin doğru ve adil olmadığı net bir şekilde görülmesine rağmen, bir değişikliğin yapılmaması, nimet/külfet dengesini de bozmuştur. Sizin gibi milyonlarca emeklinin haklarının emekli aylıklarında eşitliğin sağlanması için aylık hesaplama sistemi tek bir kriter üzerinden yapılmalıdır. Bütün dönemler için tek bir aylık bağlama oranı belirlenmeli ve 2000 sonrası dönem için yüzde 35 olan asgari emekli aylığı yüzde 70 olarak değiştirilmelidir.

SORU: Emeklilere ödenen bayram ikramiyesinde bir iyileştirme olacak mı? 1.100 TL ikramiye ile ne alınabilir? Memleket ziyaretlerinde yalnızca ulaşım ücretine yetmektedir. Bir iyileştirme yapılacak mı?

CEVAP: Bayram İkramiyesi, Asgari Ücret Seviyesinde Olmalı: Dini Bayramlar öncesinde ödenen bayram ikramiyesi, emeklilerimiz için önemli bir ödeme olarak görülmektedir. 2018 yılından itibaren bayram ikramiyesinin getirilmesinde emeği olanlara teşekkür ediyoruz. Bir ödemenin anlamlı olması için artış sistemine bağlanması gerekir. Bu yapılmadığı için bayram ikramiyesinin değeri küçülmüştür. Hükümetin bu gerçeği görmesi ve bayram ikramiyelerin asgari ücretle eşitlenmesini talep ediyoruz.

2022 Bütçesinde Sağlık ve Sosyal Güvenlik Sistemi

Sosyal güvenlik hakkı, temel ve vazgeçilmez insan haklarından. Sosyal güvenlik sistemleri yoksulluğu ve gelir dağılımındaki eşitsizliği önlemede ve toplumsal huzuru sağlamada çok önemli bir rol oynadığı için devletin asli görevlerinden biri olarak sayılmaktadır. Anayasamızın 60. Maddesi sosyal güvenliğin temel haklardan biri olduğunu vurgulamış ve devletin görevi olarak kabul etmiştir. 61. madde yaşlıların devlet tarafından korunacağını düzenlerken, 10. Madde yaşlılar için pozitif ayrımcılık getirmiştir. 56. Madde herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı olduğunu belirtmiş, genel sağlık sigortası kurulabileceğini hükme bağlamıştır. Sağlık hakkının sağlıklı olma hakkı ve sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı olmak üzere iki bileşeni bulunmaktadır. Sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde organize edilmesi, finansmanın sağlanması ve sunulması devletin sorumluluğundadır. Sağlık, sosyal gelişmenin temel göstergelerindedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından bedeli ödenecek ilaçlar listesinde yer alan ruhsatlı ilaç sayısı 8500 'e ulaşmıştır. Yaşlanan nüfus, pahalı ve hızlı gelişen teknoloji , gelişen bilgi kaynakları, hastaların ve hizmeti sunanların en son teknolojiden yararlanma isteği , yaşam süresinin uzaması, hizmete kolay ulaşabilmesi ve artan kronik hastalıklar ile Covid-19 salgını sağlık harcamalarının artmasına neden olmuştur. Merkezi yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumu ve aile hekimliği harcamaları 2020 yılında 146.645 milyon lira gerçekleşmişken 2022 bütçesinde 193.127 milyar lira gerçekleşeceği tahmin edilmiştir.

Ülkemiz sosyal sigorta sistemi “primli rejimler “ olarak adlandırılan sistem esas alınarak oluşturulmuştur. Sosyal güvenlik kurumu yanında , kuruma devredilmesi hükme bağlanan ancak bu sürekli ertelenen bankalar sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları , sanayi odaları , borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin kurdukları 17 sandıkta sosyal güvenlik sistemi içinde yer almaktadır. Bunlara ek olarak Ereğli Kömür Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı , İlksan ve Oyak gibi tamamlayıcı sosyal güvenlik kuruluşları bulunmaktadır.

Sistemde aktif pasif dengesine baktığımızda; memurlarda aylık ödenen dosya sayısına göre %4.5, işçilerde %2.30, kendi hesabına çalışanlarda %1.22 oranındadır. Konsolide aktif pasif dengesi %1.94 dür. Yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının yurt dışında çalışarak veya ev kadını olarak geçen sürelerinin borçlanma imkanı bulunmaktadır. 2015 yılında bu şekilde 112722 kişi borçlanma yapmış, 2019 yılında 54.147 kişiye aylık bağlanmış, 2010 yılında bu sayı 4850 başvuru 4837 aylık bağlanma olarak gerçekleşmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumuna bütçe transferlerine baktığımızda transferin/ GSYH ya oranı 2007 yılı yüzde 3.7 iken, 2020 yılında 4,9 olmuş, transferin merkezi yönetim

bütçesine oranı ise 2007 yılında yüzde 16.2, 2020 yılında 20,4 olarak gerçekleşmiştir. Emekli aylıklarını incelediğimizde memur alt sınır aylığındaki artışlar 2002-2021 döneminde yüzde 770,01 (aynı dönem tüfe oranı 535,55) işçilerde yüzde 920,65 kendi hesabına çalışanlarda yüzde 1.450,36 olarak gerçekleşmiştir. Tarım Bağ-Kurlularda bu oran 2.737,99 dur.

Ülkemizde prime dayalı sosyal güvenlik sisteminin yanı sıra prim karşılığı olmadan yapılan ve sosyal devlet ilkesinin gereği olarak uygulanan sosyal yardım ve hizmetlerde bütçe giderleri arasında yer almaktadır. Muhtaç yaşlılara ödenmekte olan aylıklar 2002-2021 döneminde yüzde 3.280,45 oranında artmıştır. Muhtaç engellilere ödenmekte olan aylıklar engel oranı 40-69 olanlar yüzde 2.598,49, engel oranı 70 ve üzeri olanlarda yüzde 3.947,71 oranında artmıştır. Ev hizmetlerinde çalışan sigortalılar ile konut kapıcılığı iş yerlerinde çalışan sigortalıların kolay işverenlik tescil işlemlerinin e-devlet üzerinden yapılmasına yönelik çalışmalar tamamlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından önümüzdeki dönemde Avrupa sosyal güvenlik sözleşmesi genelgesinin çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır. Bakmakla yükümlü olunan kız çocuklarına sağlık hak sahipliklerinin talebe bağlı olmaksızın otomatik olarak başlatılması sağlanacaktır. Kurumdan aylık alanların tek bir veri tabanında toplanmasına ve evlenme, ölüm, işe girme gibi aylığın kesilmesini gerektiren durumların sistem üzerinden tespit edilmesine yönelik olarak “Takip Projesi“ hazırlanmaktadır. Genel sağlık sigortası ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavilerine ait mutad taşıt yol giderlerinin ve yol gündelik fiyatlarının güncellenmesi yönünde düzenleme yapılacaktır. Kurum ile protokolü olan üniversite hastanelerinde, kamu hastanelerinde ve sözleşmeli eczanelerde Biyometrik kimlik doğrulama sistemine geçilmesi sağlanacaktır. Genel sağlık sigortası kapsamında yer alan kişilerin, bir sağlık hizmeti sunucusunda yapılan tetkik ve tahlillerin farklı sağlık hizmet sunucularınca görüntülenmesi Medula sistemi üzerinden sağlanacaktır.

Bütçe ve gerekçesinde emeklilerin intibak, aylık bağlama oranları, güncelleme oranının yüzde 30 dan yüzde 100'e yükseltilmesi, ek ödemelerin artırılması, bayram ikramiyelerinin artışının tüfe oranına bağlanması gibi önemli konular hakkında bir düzenleme veya temenni göremedik. Kadınların doğum borçlanmalarında , doğumdan önce sigortalı olma şartının kaldırılması, sandık emeklilerine bayram ikramiyesi verilmesi gibi konulara da değinilmemiş. Türkiye Emekliler Derneği'nin bu konularda hak mücadelesi artarak sürecektir.

